

EMMA

NR. **10** - DECEMBER 2023

**IN DEZE
EMMA O.A.:**

**INTERVIEWS
RECEPTEN
UIT HET ARCHIEF
WINTER PUZZEL
TERUG IN DE TIJD
POËZIE
VERZAMELINGEN**

**EXTRA DIK
JUBILEUM
NUMMER!**

**VOOR BEWONERS EN BETROKKENEN VAN
ORANJE NASSAU'S OORD EN DE RIJNHOF**

Op de voorpagina:

Kerstster
© cofre

INHOUD

Poëzie (1)	4
Voorwoord	5
De Cliëntenraad: van de voorzitter	6
De Cliëntenraad: de leden	8
Vrienden van Oranje Nassau's Oord en de Rijnhof	9
Uit de Rijnhof: Jos Brattinga	10
Koken met Emma	12
Uit Het Reeënbosch	14
10 vragen aan Jan Jansen	15
Terug in de tijd	16
Klinker	18
Puzzel	22
Poëzie (2)	23
Kroondomein Het Loo: Wilhelmina hutje	24
Plattegrond	26
Het Emma Archief	27
De verzameling (1)	28
De verzameling (2)	30
Uit het archief	32
Van het Historisch Archief	34
Tegeltjeswijsheden	35
Interview: Jannie Vis, woonbegeleider	36
Kerststal	39
Het fotoalbum	40
Activiteitenkalender	42
Algemene informatie	43

POËZIE (1)

SNEEUW

Van de vlakbij vallende sneeuw
zijn op de vensterbanken de bloemen bizar.

Glimlach jij dan desnoods tegen mij
alleen omdat ik woorden
die ik nooit zal begrijpen niet uitspreek.
Alles wat ik jou zeggen kan:

stoel, sneeuw, wimpers, lamp.

En mijn handen
zijn zo eenvoudig en ver

en de vensterramen
lijken gesneden uit wit papier,

maar daar, erachter,
vlak naast de lantaarns,
dwarrelt de sneeuw

al sinds onze prilste kinderherinnering

en die zal blijven dwarrelen zolang op aarde
aan jou wordt gedacht, met jou wordt gepraat.

En die witte vlokken heb ik weleer
echt en heel helder gezien
en toen sloot ik mijn ogen en krijg ze nu niet meer open
en er warrelen witte vlokken,

en tegenhouden
kan ik die niet

Gennadi Ajgi (Rusland, 1934 – 2006), vertaald door Charles B. Timmer.

VOORWOORD

UW FOTO'S IN DE EMMA!

Hier is hij dan: Emma nummer tien!

Ter gelegenheid van dit jubileum hebben we het nummer voor deze keer extra dik gemaakt met extra interviews, een grote winterpuzzel, bijzondere verzamelingen en een greep uit de foto's van Cofre, die op zijn reizen beeldmateriaal verzamelt waarmee hij nieuwe werkelijkheden creëert. Hopelijk zijn deze twee pagina's een inspiratie voor u. Want u kunt ook met uw foto's in de Emma!

Dat geldt niet alleen voor bewoners en hun betrokkenen, maar ook voor medewerkers. U kunt zich opgeven via een van de email-adressen op de informatiepagina achter in dit blad.

Maar ook voor bijzondere gedichten en anekdotes staan we open, want de Emma is immers uw blad! Zo heeft Jurriën Boers ons zijn 'taalexperimenten' gestuurd, waar we heel blij mee zijn.

Verder vindt u in dit jubileumnummer het eerste verhaal van Wim van Vuure, de nieuwe voorzitter van de Cliëntenraad, maar liefst twee recepten van de Emma-kok en een bijzonder verhaal uit de Kroondomeinen.

Veel leesplezier!

Marian van Swinderen

Kees van der Meiden

DE CLIËNTENRAAD

VAN DE VOORZITTER

Voor u ligt het 10^e nummer van de EMMA. Het blad is niet meer weg te denken als informatief magazine voor de bewoners en betrokkenen van Oranje Nassau's Oord (ONO) en de Rijnhof (DRH). Voor mij is dit het eerste voorwoord als voorzitter van onze cliëntenraad. Deze heeft het afgelopen half jaar belangrijke wijzigingen ondergaan. Per 1 oktober 2023 vertrokken voorzitter Cees Kroon, secretaris Gerrit Welink en Riet Stoop. Zij hebben zich vele jaren als vrijwilliger ingezet voor onze bewoners, waarvoor we hen veel dank verschuldigd zijn. Met hun vertrek gaat ervaring en kennis verloren. Maar gelukkig hebben we goede opvolgers. Per 1 mei jl. is dat Herman Jongbloed. Hij is al prima ingewerkt en heeft een belangrijke inbreng met zijn jarenlange ervaring in de zorgverlening in Friesland. Per 1 oktober jl. zijn ook Mieke Duvalois-Hoefsloot en Moniek de Bakker aangetreden. Zij brengen ruime ervaring mee uit huidig en voormalig werk. Zo zijn we weer op volle sterkte met vier vrouwen en vier mannen. We zullen ons zo goed mogelijk inzetten voor het welzijn van onze bewoners. De samenstelling van de cliëntenraad ONO-DRH is overigens te vinden op de website www.zinzia.nl/clientenraad.ono-drh. Hier kunt u ook onze folder, het Jaarverslag 2021-2022, het meest recente nummer van de EMMA en ons e-mailadres vinden.

Wij zetten ons in om de medezeggenschap bij Zinzia verder te professionaliseren. Dat 'mede' staat er niet voor niets. Het hoort bij de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen. Deze wet is per 1 juli 2020 in werking getreden en wordt in 2025 landelijk geëvalueerd. Bij Zinzia zijn er drie cliëntendeelraden, een voor de vestigingen Oranje Nassau's Oord en De Rijnhof te Wageningen en Renkum (onze raad), een voor de Linge Hof te Bemmelen en een voor Rumah Kita te Wageningen. Voor heel Zinzia bestaat een centrale cliëntenraad, waarin de drie deelraden zijn vertegenwoordigd. De wet bepaalt dat er een medezeggenschapsregeling moet zijn waarin is vastgelegd op welke wijze een cliëntenraad wordt betrokken bij de voorbereiding van besluiten door de instelling. Er wordt onder meer in bepaald

voor welke besluiten advies- dan wel instemmingsrecht geldt. De werkwijze van de cliëntenraad wordt geregeld in een huishoudelijk reglement. Overleg vindt plaats met de bestuurder of de directeur zorg en behandeling.

Onze cliëntenraad inventariseert regelmatig de wensen van onze bewoners en hun vertegenwoordigers en informeert hen over onze werkzaamheden en de resultaten daarvan. Een belangrijk hulpmiddel daarbij zijn de woon- of familiegesprekken, waarbij bewoners en verwanten van een afdeling met de zorgverleners, afdelingsmanager en met elkaar ervaringen kunnen uitwisselen over de dagelijkse zorgverlening en op welke wijze de zorg kan worden verbeterd. Aspecten zijn woonomgeving, veiligheid, eten en drinken, services, schoonmaak, linnenverzorging. Tot dusverre worden de woongesprekken, ook als gevolg van corona, meestal ad-hoc georganiseerd. Wij pleiten ervoor de woongesprekken in de jaarcyclus op te nemen, met vaste data en een frequentie van eens per drie à vier maanden, met goede en snelle verslaglegging en terugmelding naar de deelnemers. We denken verder na over verbetering van de aanpak. Suggesties van bewoners en verwanten zien we graag tegemoet!

Inmiddels is het herfst en wachten ons weer de donkere dagen rond Kerstmis en Nieuwjaar. Met de terugkeer van het licht vormt dat ook een uitdaging om voor het komende jaar in ons werkplan opnieuw aandacht te besteden aan het welzijn en het welbevinden van onze bewoners. Graag wens ik alle bewoners, hun verwanten en allen betrokken bij de zorgverlening fijne feestdagen toe en een vreedig en voorspoedig 2024.

Wim van Vuure

DE CLIËNTENRAAD

DE LEDEN

Omdat er nogal wat beweging heeft gezeten binnen de samenstelling van de Cliëntenraad, is het hoog tijd de huidige leden aan u voor te stellen. Hieronder ziet u een foto van de Raad en een overzicht van de leden en met welke woningen zij in contact staan.

Voornaam	Achternaam	Afdeling/ aandachtshouder
Wim	van Vuure	Voorzitter en lid CCR (Centrale Cliëntenraad) Heukelom; Het Broek; Wijstee, Tiendekamp
Herman	Jongbloed	Lid CCR, Puntbosch; Sterrenbosch; Reeënbosch
Hans	Klinkenberg	Welzijn ONO-DRH; communicatie; De Rijnhof
Marian	van Swinderen	Grunsfloort; Laankamp; De Looyen; Keijenberg; Domeinbosch; Prinsbosch; Nachtdienst Oranje Nassau's Oord (ONO); de Emma
Kees	van der Meiden	Grunsfloort; Laankamp; De Looyen; Keijenberg; Domeinbosch; Prinsbosch; de Emma
Cornelie	Brits-Michels	Amaliahof; Julianahof; Wilhelminahof; Koningsbosch; Huchtbosch
Moniek	de Bakker	Tiendekamp, Wijstee, Dorschkamp, De Harten
Mieke	Duvalois-Hoefsloot	De Rijnhof, Groenendaal, Oostereng

Van links naar rechts: Hans Klinkenberg, Kees van der Meiden, Wim van Vuure, Mieke Duvalois, Herman Jongbloed, Cornelie Brits, Moniek de Bakker, Marian van Swinderen

VRIENDEN

VAN ORANJE NASSAU'S OORD EN DE RIJNHOF

De Stichting Vrienden van Oranje Nassau's Oord/De Rijnhof (Stichting Vrienden ONO/DRH) is opgericht in augustus 2022. De Stichting wil voorzieningen en activiteiten realiseren voor de bewoners, die niet gefinancierd kunnen worden uit de reguliere exploitatie.

Heeft u als bewoner, familielid of verzorger een leuk plan of idee? Laat het ons weten! Dan gaan wij daarmee aan de slag. Zo zijn we bezig met het realiseren van een nieuwe vitrine voor de verzamelingen van bewoners, betrokkenen en medewerkers. Maar er is natuurlijk nog veel meer te bedenken, waarmee het verblijf van onze bewoners extra aangenaam kan worden gemaakt!

Sinds april 2023 is er een startkapitaal. Dat is erg fijn. Maar natuurlijk is er meer nodig. Uw bijdrage, eenmalig of als donateur jaarlijks, is dan ook van harte welkom. Doordat de Stichting een zogenaamde Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) is, wordt zij door de Belastingdienst vrijgesteld van schenk- en erfbelasting. Giften aan de Stichting kunnen daarom fiscaal aantrekkelijk zijn.

U kunt dat checken op www.anbigift.nl/onodrh

Uw jaarlijkse of eenmalige bijdrage is vanzelfsprekend van harte welkom! U krijgt op verzoek dit magazine thuis gestuurd, om u op de hoogte te houden van maandelijkse activiteiten en gebeurtenissen in en rondom Oranje Nassau's Oord/De Rijnhof.

U kunt zich aanmelden via vriendenono.drh@gmail.com, t.a.v. secretaris Janny Vogelzang. Voor vragen en informatie kunt u natuurlijk ook bij haar terecht.

Fiscaal nummer RSIN 864179765
Rekeningnummer
NL76ABNA0114463751
t.n.v. Stichting Vrienden van Oranje
Nassau's Oord en de Rijnhof.

UIT DE RIJNHOF

INTERVIEW MET JOS BRATTINGA

Jos Brattinga woont op de Rijnhof. Hij heeft een scherp geheugen en weet heel veel over families. Jos kent alle details: waar ze werkten, wie met wie getrouwd was. Hij is ook een uitstekend verteller. Marian van Swinderen sprak met hem. Hier is zijn verhaal.

“Ik ben blind. Deze bril is nog van heel vroeger, toen ik nog een beetje zag. Ik heb heel lang alles kunnen zien, maar in 1975 kreeg ik een auto-ongeluk. Ik was toen 32 jaar en werkte als tandarts. Ik ben vaak geopereerd, ook nog in Miami, maar langzaam ben ik blind geworden”.

“Mijn vader komt uit Friesland, mijn opa had een timmerwerkplaats in St. Nicolaasga. Mijn moeder komt uit een plaatsje bij Emmeloord en haar vader was visser op de Zuiderzee, samen met twee zoons. Ik ben geboren op 20 december 1942 in het San

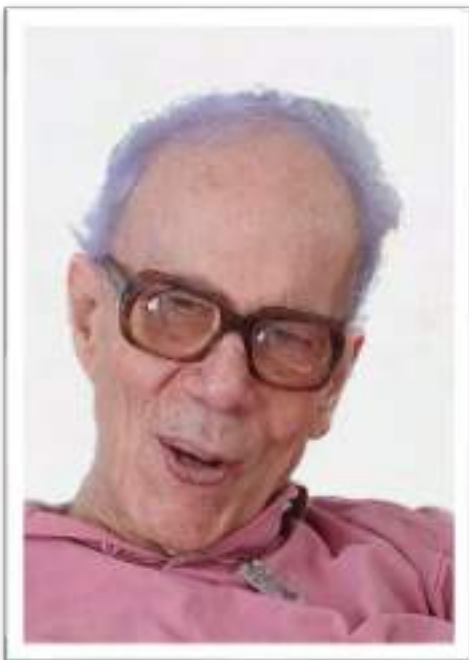
Pedro Hospital in Oranjestad, de hoofdstad van Aruba. We woonden in de Maria Christinastraat 12. Mijn vader zat bij de politie en in die buurt woonden ook veel politiemensen. Als kind speelde ik in een kelder onder het standbeeld van Koningin Wilhelmina. “Nos Reina Stima” (onze geliefde vorstin), dat staat op het standbeeld. Het staat nu nog in het Wilhelminapark. Ik weet nog dat er zand werd gebaggerd, waarmee het park werd aangelegd. Toen mijn vader met pensioen ging, gingen wij terug naar Nederland. Ik was toen elf jaar”.

“Toen we uit Aruba terugkwamen, woonden we eerst in een pension en daarna in Huissen. Daar heb ik in mijn studententijd nog achter de bar gestaan in een discotheek. Huissen houdt van feesten, het is het ‘stadje van plezier’. Als kind zat ik in het carnavalskoor de “slubkes” (de schorten). In het stadswapen van Huissen staat een zwaan. En in het centrum van de stad staat een standbeeld van een zwaan.

Na mijn middelbare school moest ik in dienst in Ermelo. Daarna ging ik in Nijmegen studeren voor tandarts. In 1973 ben ik afgestudeerd. Toen ben ik een maand naar Aruba en Curaçao en Bonaire en Venezuela geweest. Daarna niet meer. Ach, Marian, wanneer je naar Aruba gaat, kus je dan de grond voor mij?”

“Na mijn trouwen ging ik in Bommel wonen waar ik als tandarts werkte. Ik woonde riant met een grote tuin. Die heb ik zelf aangelegd en onderhouden. Tuinieren was een grote hobby van mij. Ik hield ook erg van feesten en van alle soorten muziek uit die tijd. De Rolling Stones, AC/DC, Cuby and the Blizzards”.

“Zes en een half jaar geleden kwam ik hier in De Rijnhof wonen. Nu kom ik bijna niet meer van mijn bed af. Maar ik verveel me niet. Herinneringen ophalen, radio luisteren als Vitesse speelt. Welzijnsmedewerker Bjorn is nog eens met mij naar het Gelredome geweest om naar een wedstrijd van Vitesse te gaan. Mijn kleinzoon en een andere opa waren ook mee.

Ik heb het hier prima naar mijn zin. Lekker eten en goede verzorging. Ik wil nu niet meer meedoen aan activiteiten. Soms ga ik uit eten met mijn vriendin, bij Chill, dat is hier tegenover. Of ik ga met mijn kinderen

eten bij Campman. Mijn zoon woont in Elst (Gld). Zijn vrouw is mantelzorger voor mij. Mijn kleinzoon Tim is 13. Mijn kleindochter Vinette is 16. Zij heeft mij deze paarse haren gegeven!”

“Mijn levensmotto is: “Keep on Smiling”

KOKEN MET EMMA (1)

TAART MET MACARONI, SPINAZIE, KAAS EN HAM

Ingrediënten:

450 gr. diepvries spinazie a la crème,
200 gr. macaroni,
200 gr. hamblokjes,
6 eieren,
100 of 150 gr. geraspte kaas,
peper en zout en kruiden naar keuze (bijv. tijm),

U heeft nodig:

Een ronde ovenschaal van 26 cm.

Zo gaat u te werk:

Spinazie ontdooien. Macaroni koken en afgieten.

Eieren loskloppen met de kruiden en wat peper en zout. Ovenschaal invetten.

Vul de schotel in laagjes: macaroni, kaas, spinazie, ham, eimengsel.

Dit nog een keer herhalen.

Tot slot bestrooien met geraspte kaas.

In voorverwarmde oven in 20 minuten bakken.

Snijd in ongeveer 8 puntjes.

De volgende dag is deze taart ook heerlijk om koud te eten!

Eet smakelijk!

Wist u dat:

Dit recept is al 37 jaar oud. Toen was het bijzonder om als warme maaltijd een hartige taart te eten. Tegenwoordig is een quiche een normaal onderdeel van ons menu.

De quiche is een open hartige taart, meestal gemaakt met een zanddeegbodem van bloem, water en boter. De vulling bestaat uit een luchtig opgeklopte mix van eieren en room. Hier worden dan vervolgens nog groenten, vlees of vis aan toegevoegd. De quiche wordt meestal warm, maar ook wel afgekoeld opgediend.

De oorsprong van quiche is terug te voeren op het middeleeuwse koninkrijk Lotharingen, dat delen van het huidige Frankrijk, Duitsland en België omvatte. Het woord 'quiche' komt van het Duitse woord 'kuchen', dat 'taart' betekent.

KOKEN MET EMMA (2)

FEESTELIJKE TULBAND VAN LUCHTIG DEEG

Ingrediënten:

80 gr krenten en rozijnen,
30 gr chocoladevlokken,
90 gr koude boter,
90 gr bloem,
30 gr maizena,
5 eieren,
80 gr suiker,
poedersuiker.

U heeft nodig:

Een tulbandvorm

Zo gaat u te werk:

Was de krenten en rozijnen en droog ze in een doek. Vet de tulbandvorm dik in met boter en bestuif met poedersuiker.

Zeef de bloem en maizena.

Snijd de harde boter in de bloem.

Splits de eieren. Klop de dooiers met de suiker zeer schuimig. Klop de eiwitten zeer stijf.

Leg op de eiwitten de bloem met boter, dan de dooiers met suiker, dan de krenten en rozijnen en chocoladevlokken.

Schep het geheel luchtig om, niet langer dan nodig. Giet het deeg in de tulbandvorm.

Bak de tulband 20 minuten op een rooster in een warme oven (175 graden).

Temper dan de oven tot 150 graden, bak de tulband in nog ongeveer 20 minuten lichtbruin en gaar. (Als een satéprikker er droog uitkomt, is hij gaar). Keer de afgekoelde tulband op een taartrooster en bestuif met poedersuiker.

Een tulband is een cake gebakken in een ronde vorm met een gat in het midden. De naam is een verwijzing naar het oosterse hoofddeksel, de tulband, waar de cake enigszins op lijkt. Het wordt veel gegeten met Kerst. De 'poffert' in Groningen is vergelijkbaar, maar dat is een broodachtig boerengerecht.

Volgens de legende werden de Drie Koningen zó vriendelijk ontvangen in een dorpje in de Elzas, dat zij als dank een cake bakten. Aangezien er geen bakvormen waren, maakten zij gebruik van hun tulband. Volgens een andere legende zou de oorspronkelijke vorm rond 1800 in Polen zijn ontstaan.

UIT HET REEËNBOSCH

Met het ouder worden kunnen we voor nieuwe uitdagingen komen te staan. Niet alles lijkt meer vanzelf te gaan. Het lichaam doet niet meer alles zoals we dat zouden willen en we vergeten meer dan ons lief is.

De Dagbehandeling van het Reeënbosch biedt dan een uitkomst. De deelnemers aan het programma verblijven in hun eigen huis, maar komen overdag op bepaalde vaste dagen per week op bezoek. Zo is het mogelijk langer in de vertrouwde thuisomgeving te blijven wonen. In het kader vindt u een voorbeeld uit de praktijk.

“Het regent pijpenstelen. De geplande wandeling rondom het gebouw gaat niet door. In plaats daarvan gaan we kegelen. Voordat we beginnen strekken we eerst de benen en bewegen we de armen. We werpen de ballen zo precies mogelijk naar de kegels. Naarmate de tijd verstrijkt, groeit het plezier bij iedereen. Uiteindelijk is er een winnaar met slechts één punt verschil!”

“We starten de dag met een gezamenlijke kop koffie en een informeel gesprek. Het is altijd een gezellige tijd waarin we ook nieuwe dingen ontdekken. Vervolgens beginnen de activiteiten. Op bepaalde dagen bewegen we gezamenlijk, bijvoorbeeld door ballen naar elkaar te gooien en te mikken in een doel. We maken regelmatig een wandeling in groepsverband door het prachtige landgoed rond Het Reeënbosch, met als doel zo lang mogelijk fit te blijven.”

“’s Middags helpen de deelnemers met de lunch, waarbij we vaak iets lekkers bereiden, zoals het bakken van een eitje of het maken van soep. Na de lunch staat geheugentraining op het programma, deelname aan een gesprekskring of het gezamenlijk luisteren naar muziek, waarbij iedereen zijn of haar favoriete nummer mag kiezen.”

lunch staat geheugentraining op het programma, deelname aan een gesprekskring of het gezamenlijk luisteren naar muziek, waarbij iedereen zijn of haar favoriete nummer mag kiezen.”

10 VRAGEN AAN

JAN JANSEN

1 Wie ben je?

Ik ben Jan Jansen en ik woon samen met mijn vrouw en twee kinderen in Doetinchem.

2 Waar ben je opgegroeid?

Ik kom uit Babberich waar ik samen met mijn ouders en zus ben opgegroeid.

3 Hoe kwam je bij Oranje Nassau's Oord?

Via Willem die bij Rumah Kita in de keuken werkt ben ik hier gekomen en dat is inmiddels twee jaar. En ik werk met veel plezier hier op verschillende dagen bij ONO en de Linge Hof.

4 Wat doe je bij Oranje Nassau's Oord?

Ik ben kok en verzorg de lunch voor het personeel, bewoners en de bezoekers.

5 Wat vind je heel erg leuk in deze baan?

Ik vind het leuk dat ik in een open keuken mag koken, zo krijg je meer contact met de mensen.

6 Hoe ziet je werkdag er uit?

Ik begin 's morgens met het voorbereiden van de lunch, dat houdt in broodjes, salades, soep klaar maken. Na de lunch bereid ik al vast wat dingetjes voor, voor de volgende dag en daarna begint het diner.

7 Zou je iets willen veranderen?

Het zou leuk zijn als er nog meer bezoekers van buitenaf komen.

8 Wat is je favoriete plekje in Oranje Nassau's Oord?

Dat is de keuken, een fijne plek voor mij.

9 Wat is jouw levensmotto?

Het leven is net een frikandel, je moet hem zelf speciaal maken.

10 Heb je nog een vraag voor ons?

Nee, ik heb verder geen vragen.

TERUG IN DE TIJD

AUTO'S VAN TOEN

Als jongen van twaalf jaar leerde ik al autorijden. Ik deed dat in een Volvo 544, de zogenaamde 'kattenrug' en had een kussentje nodig om over het stuur te kunnen kijken. Stel je voor! Dat is nu ondenkbaar en bovendien levensgevaarlijk.

Door de jaren heen heb ik verschillende modellen en merken gereden.

Dit is mijn eerste auto: een Opel Rekord, model 1965. Ik kocht hem nadat ik mijn rijbewijs had gehaald.

Mijn tweede was ook een Opel Rekord, maar uiteraard een nieuwer type. Deze was helaas geen lang leven beschoren. Een bromfietser zorgde ervoor dat hij naar de sloop kon...

Toen volgde nummer drie: een Opel Rekord station. Die was comfortabeler wat de opbergruimte betreft.

Daarna volgde een wat sportiever model van een ander merk. De Volkswagen 1600 'fast back'. Een snelle auto met maar liefst twee carburateurs.

Inmiddels met een gezin, schafte ik een Franse auto aan: de Simca 1501.

Daarna werd de Volvo mijn favoriet. En dat is nog steeds zo!

Gerrit Welink.

KLINKER

WEER THUIS

Een armoedig uitziende man stond 's avonds in de winkelstraat. De winkels waren net dicht en hij keek moedeloos naar de voorbijrijdende auto's en de natte sneeuw die omlaag dwarrelde. De wind voelde scherp aan.

Het was de avond voor Kerstmis. De man voelde zich beroerd. Had hij maar wat te eten gehad, dan zou hij de kou en de duisternis van deze dagen niet zo erg vinden. Hij voelde zich heel erg verlaten en wilde, misschien juist wel daarom, alleen zijn.

Zijn huidige armoedige bestaan voelde als een soort afrekening met zichzelf, die hij lang had proberen te vermijden. Hij had werkelijk in alles gefaald, maar lachte dat lange tijd weg en, niet te vergeten, drónk dat weg met zijn schaduw gevangen op de bodem van het glas.

Maar nu lag hij 's nachts slapeloos in een bed van de daklozenopvang.

Van de schitterende stad, met zijn vrolijke kleuren en gezelligheid, was hij inmiddels volledig afgesloten. Zijn dagen leken geteld. Onwillekeurig zoog hij de koude lucht op in zijn longen, als was het voor de allerlaatste keer. Toch was hij nog maar 28 en hij zag er ook nog eens jonger uit.

Ergens had hij een vader en een moeder, die ooit heel trots op hem waren geweest.

Welnu, hij had zijn leven in zijn eigen handen genomen en dit was wat hij ervan gemaakt had: een nutteloos en zwervend bestaan. Veel meer valt er niet over te zeggen. Hij kon zich de hoopvolle dagen op de universiteit nog wel herinneren, maar dat leek meer dan een eeuwigheid geleden. Haast iets uit een andere werkelijkheid, waar hij geen onderdeel van uitmaakte.

Hij trok de kraag van zijn jas omhoog tegen de natte kou en hij dacht aan de verjaardagsfeestjes van weleer. Als kind kreeg hij dan gemberbrood, een verjaardagstaart en alle gerechten waar hij dol op was.

Hij zag het moment weer voor zich dat zijn ouders met het ingepakte verjaardagscadeau verschenen. En, later, zijn verjaardagen samen met zijn vrienden met veel lekker eten en uiteraard veel drank. Maar nu? De dag van zijn verjaardag was voorbijgegaan als andere dagen.

Hij had tot nu toe in bijna alles gefaald. Eigenlijk zag hij geen uitweg meer. De wanhoop nabij dacht hij aan zijn kansen als dief. Maar dat zou ongetwijfeld ook op een drama uitlopen. Hij zou zelfs als crimineel falen, waarmee hij een volgend hoofdstuk zou kunnen toevoegen aan zijn galerie van mislukkingen, naast het falen als kennisdrager bij een groot financieel bedrijf, als journalist, als docent en, niet zo heel lang geleden, zelfs als pakjesbezorger.

Een jonge vrouw haastte zich langs hem heen met haar armen vol pakjes. Ze liep snel en oogde nerveus. Toen ze de straat overstak, gleed een van de pakjes ongemerkt onder haar arm vandaan en viel midden op straat.

De vrouw zag het niet en liep haastig door. Maar hij zag het wel, stak snel de straat over en raapte het pakketje op. Hij haalde haar in en zei: "Neem me niet kwalijk, maar ik denk dat u iets heeft laten vallen!".

Haar antwoord was vluchtig en ongeïnteresseerd:

“O, dank je, ik was liever iets anders kwijtgeraakt dan dit”.

Hij keerde zich boos om. Het pakket moet dus iets kostbaars bevatten!

Waarom had hij het niet zelf gehouden? Waarom had hij die ongeïnteresseerde vrouw überhaupt aangesproken?

Een auto reed voorbij en stopte bij het huis waarbij hij inmiddels in gedachten verzonken stil was blijven staan.

Hij kende de woning niet. Deze moest gebouwd zijn nadat hij voor het laatst in deze stad was.

De voordeur stond vreemd genoeg open en hij kon door de gang de trap naar boven zien. Beneden was het gezellig verlicht, maar de ramen boven waren donker.

Het zag er heel uitnodigend uit. Hij twijfelde even, maar glipte toen onopgemerkt het huis in, voordat de persoon uit de auto was gestapt.

Hij liep de trap op. De zenuwen gierden door zijn keel. Maar hij kon niet meer terug, want de automobilist was ongetwijfeld al binnengekomen en had de deur natuurlijk dichtgedaan.

Boven aangekomen opende hij een deur. In de kamer stond een grote kast. Zo'n kast herinnerde hij zich uit zijn jeugd. Hij opende een lade. Er stond een beker in. Hij pakte hem op en hield hem tegen het licht. Hij slaakte een gil. Het was de mok waar hij als kleine jongen uit gedronken had!

In de deuropening verscheen een lange vrouw met wit haar. Het licht uit de hal achter haar maakte dat hij haar gezicht niet goed kon zien. Ze leek niet bang te zijn, keek hem lang aan en liep toen naar hem toe.

“Jongen, jongen, ben jij het?”

Ze omhelsde en zoende hem.

“Mam, dit moet je niet doen! Je begrijpt het niet! Dit is het ergste van alles!”
Hij probeerde zich van haar los te maken.

“Wie zegt dat ik mijn zoon niet mag omhelzen? O, jongen, je vader en ik hebben hier zo lang op gewacht! Zelfs ik had het bijna opgegeven.”

“O, mam, het leven is zo hard.”, stamelde hij. En de tranen stroomden over zijn wangen.

Zijn moeder zei niets, maar hield hem stevig vast.

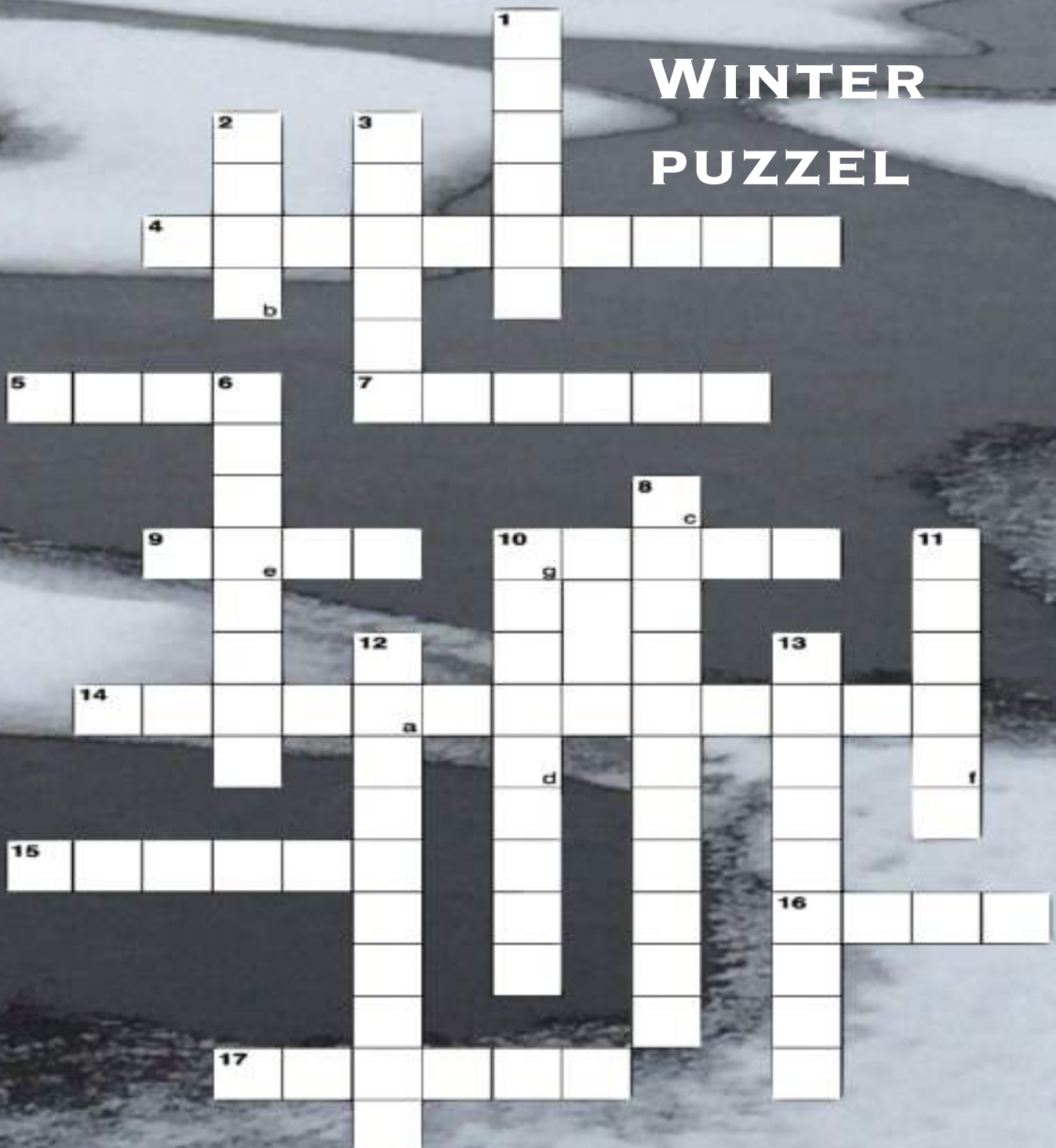
Toen hoorde ze beiden iemand de trap opkomen. Zij zette hem neer op een stoel, liep de gang op en sloot de deur.

Boven aan de trap ontmoette ze haar man. Haar ogen straalden en haar wangen gloeiden.

“Het is onze zoon. Hij is weer thuis!”

WINTER PUZZEL

OPLOSSING

a	a	b	c	d	b	e	f	b	g
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Horizontaal

Verticaal

- 4 stad in Gelderland
- 5 gezellig gevoel
- 7 kledingstuk voor je hand
- 9 voormalige koningin
- 10 sport in de sneeuw
- 14 warme cacaodrank
- 15 Beeldhouwer
- 16 houten vervoersmiddel
- 17 hoofdstad van Gelderland

- 1 zorginstelling
- 2 boom
- 3 winterse neerslag
- 6 traditioneel gerecht
- 8 tukje tot de lente
- 10 sport op ijs
- 11 geen licht
- 12 prachtige omgeving
- 13 plant

POËZIE (2)

TAALEXPERIMENTEN

Het leven gaat mij veel te snel.
'k wil nog wat denken en wat dromen.
Zo duurt het leven slechts een tel.
'k heb zo geen tijd om nog wat bij te komen.

*Das Leben flieszt mir viel zu schnell.
Es gibt noch was zu denken und zu träumen.
So dauert das Leben nur ein Tel!
Es gibt mir keinen Zeit mir zu erholen.*

This life goes on for me too fast.
There is too much for me to think and dream.
So is the during of this life only one count.
And I can never find a while to rest.

Jurriën Boers, 15-3-2019

"Mijn naam is Jurriën Boers. Ik ben 93 jaar en ik woon op Oranje Nassau's Oord. Ik ben opgegroeid in Stadskanaal, in Loppersum en in Baflo, een klein boerendorp in Groningen. Mijn ouders waren allebei onderwijzer. Ik heb een hele tijd gemediteerd. Dan word je heel gevoelig voor taal. Het zit normaal verborgen, maar je gaat het dan ontwikkelen. Ik begon zó maar te schrijven! Ik ben wel van plan om nog een periode te gaan mediteren. Dat inspireert. Meditatie werkt ook levens-verlengend! "

KROONDOMEIN HET LOO

WILHELMINA'S HUTJE

Kortgeleden fietste mijn oudste zoon door het Kroondomein bij Paleis het Loo. Fiets-, wandel- en natuurliefhebbers kunnen in dit unieke gebied hun hart ophalen. Het Paleispark is 650 hectare groot en ligt tegen

Paleis Het Loo aan en rondom slot Het Oude Loo. Van oudsher diende dit park ter ontspanning en verpozing van de Koninklijke bewoners van Het Loo en hun gasten. Vanaf de 17e eeuw is er in het Paleispark gewerkt aan verfraaiing van het landschap. Met paden, vijvers en afwisseling tussen open plekken en boompertjes is een gevarieerd landschap gecreëerd dat natuurlijk oogt. Het westelijke en noordelijke deel van het Paleispark bestond na aankoop in de 19e eeuw uit heidevelden. Deze werden ingezaaid met grove dennen. Nu zijn dit gevarieerde bosgebieden met hier en daar kleine heidevelden. In dit deel van het park is nog een oud smeltwaterdal uit de voorlaatste ijstijd zichtbaar, het Wilhelminadal. De verbintenis met de Oranjes heeft Kroondomein Het Loo gevormd tot wat het nu is. De band met het Huis Oranje-Nassau dateert van 1684. Iedere Oranje heeft zijn of haar rol gespeeld in de geschiedenis van Kroondomein Het Loo.

Onder het koningschap van Koningin Wilhelmina werd het landgoed uitgebreid met forse aankopen, die nu Het Kroondomein heten. Samen met het Staatsdomein, bestaande uit boswachterij Hoog Soeren en het Paleispark, vormt dat Kroondomein Het Loo. Op initiatief van haar echtgenoot Prins Hendrik is een groot deel van Het Kroondomein bebost. Hij introduceerde hierbij het Duitse bosbouwmodel.

Koningin Juliana zette het beleid van haar moeder voort. In 1971 werd het beheer en het gebruik van het Paleispark en het Hoog Soerense bos overgedragen aan de Staat. Onder verantwoordelijkheid van Koningin Juliana werd als dagelijks beheerder dezelfde rentmeester aangewezen, die ook rentmeester van het Kroondomein is. Die situatie bestaat nu nog steeds.

Wilhelmina's hutje

Tijdens zijn fietstocht ontdekte mijn zoon bij toeval en verscholen tussen de bomen een soort 'hutje op de hei'. Dit bleek het hutje van koningin Wilhelmina (1880-1962) te zijn waar ze vroeger vaak zat te schilderen.

Koningin Wilhelmina heeft ontzettend veel schilderijen en tekeningen gemaakt. Ze hield van de natuur en was regelmatig te vinden in Kroondomein Het Loo. Ze fietste ook graag. Haar dochter Prinses Juliana en de lijfwachten kwamen ook regelmatig in het hutje van koningin Wilhelmina. Het is zeker de moeite waard om eens te bezoeken. Het hutje staat op één van de mooiste plekjes van de Veluwe, met uitzicht op een licht glooiend landschap en dicht bij het zogenaamde 'hoogste punt'.

Het is hier stil, héél stil. Ik kan me voorstellen dat koningin Wilhelmina het heerlijk vond om hier te gaan zitten tekenen of schilderen. In dit hele gebied, tussen Paleis het Loo, Elspeet en Vaassen, is autoverkeer verboden. Heerlijk, geen geluid van voorbijrazende auto's of scooters, hier geniet je nog puur van de natuur!

Lisa Pijlman

HET EMMA ARCHIEF

OM NOG EENS TERUG TE ZOEKEN

De Emma's worden tegenwoordig bewaard in de Bibliotheek - achter het podium van het Warm Welkom - en kunnen daar geleend worden.

Het is leuk om bijvoorbeeld de interviews nog eens terug te lezen!

Emma	interview	10 vragen aan..	Koken met Emma
1	Tom Combee (Bos en Tuindienst)	Carla Willemsz (Warm welkom en Gastvrijheid)	Wentelteeftjes
2	Joop Muller (voormalig bewoner ONO)	Berte Stunnenberg (Welzijn)	Russische thee
3	Gerard van Ommeren (geestelijk verzorger)	Marianne Brandsema en Sander Paanakker (Fysiotherapie)	Eiersalade met ham en appel
4	Hans Somer (Bestuurder Zinzia) Frans Alberts (boswachter)	Roos Praster (helpende)	Aardbeiengebakjes en trifle
5	Paula Boerrigter (clustermanager)	Ruud van Galen (voormalig bewoner Rijnhof)	Pompoensoep
6	Nick Vlietman (helpende) Els ter Stege (EVVer)	Jacoline van Ewijk (Gastvrijheid en Serviceplein)	Sneeuwpudding
7	Mireille Prins (Directeur Zorg en Behandeling) Jacco Hali (woonzorgbegeleider Rijnhof) Joke van Dulm (vrijwilliger)	Mathijs Willemsen (Service en Onderhoud)	Rabarber compote
8	Patty Haring (clustermanager) Tandartsenteam Omnios Andrea Kohlrusch (manager ICT beheer)	Bianca Gerritsen (Kwaliteits-Verpleegkundige)	Zomerse salade met watermeloen
9	Team Dagbehandeling (Het Reeënbosch) Cindy Huissoon (EVVer)	Gianni Meijer (Gastvrijheid)	Drie in de pan
10	Jannie Vis (woonzorgbegeleider) Jos Brattinga (bewoner De Rijnhof) Ed Groeneweg (bewoner ONO)	Jan Jansen (kok Warm Welkom)	Feestelijke tulband Macaronitaart

DE VERZAMELING VAN (1)

ED GROENEWEG

"Ik ben geboren in 1942 in Rotterdam en ben dus een oorlogskind. Ik heb nog foto's van de verwoeste straten na het bombardement en speelde daar als kind tussen het puin. Ik woonde in de wijk Kralingen. Daar komt de uitdrukking vandaan: "Zo oud als de weg naar Kralingen." Ik ging naar de HBS in Rotterdam, maar heb die niet afgemaakt. Toen ik 15 jaar was, ging ik naar Zuid-Frankrijk om druiven te plukken op de wijngaarden van mijn oom. Later ging ik naar de

Haven Vakschool in de rosse buurt van Rotterdam. Door mijn tijd op de HBS ging het leren makkelijk. Ik leerde metaal bewerken, houtbewerken, touw knopen en -splitsen. Toen ik 17 jaar was, sjouwde ik met balen stukgoed en kisten. Dat heet 'overslag' en is zwaar werk. Na vier jaar theorie ging je de praktijk in."

"In 1970 ben ik gestopt met werken. Ik ging naar het Holland Pop Festival in het Kralingse Bos en daarna

wilde ik weg, de wijde wereld in. Ik ging op reis zonder bestemming! Ik heb veel gezien en meegemaakt. In Israel woonde ik in een kibboets om sinaasappelen te plukken. Afghanistan was prachtig, ik spreek nog steeds een beetje Farsi! Met mijn rugzak reisde ik als een 'oude hippie' door Nepal en India. Na een aantal jaren keerde ik terug naar Rotterdam en leerde daar een lieve jonge vrouw kennen, zij werkte als verpleegster in het Rotterdamse Ziekenhuis. Omdat zij uit

Wageningen kwam, zijn wij daar gaan wonen, vlak bij de molen. Eerst was ik werkeloos, maar kreeg later een baan bij de Sociale Dienst van Wageningen. Ik richtte woningen in voor asielzoekers en kende toen heel veel mensen bij de Politie, de Sociale Dienst en de Woningstichting."

"Ik ben altijd al een verzamelaar geweest en spaarde van alles. Sigarenbandjes, postzegels, suikerzakjes. Nu heb ik veel voetbalspullen van Feyenoord. En allerlei soorten blikjes. Ik verzamel ook schedels van dieren. En ik maak schilderijen, daar ben ik heel trots op. Er hangt er een hier op de gang."

"Mijn vrouw is overleden, maar mijn kinderen en kleinkinderen komen hier vaak op bezoek. Mijn zoon Bob

woont hier vlakbij. Door lichamelijke slijtage in rug en nek kon ik niet meer thuis wonen. Ik heb eerst op de Hofjes gewoond, daarna op het oude Emmaplein en nu hier in de Nieuwbouw. Ze moeten me niet te veel lastig vallen. Ik eet op mijn kamer. Ik ben al vanaf 1970 vegetariër. Ik ben een echt 'buitenmens' en zou graag vanuit mijn kamer de tuin in kunnen lopen. Ik geniet van de vogels voor mijn raam op de galerij. Twee bonte spechten komen steeds eten. Mijn levensmotto is:
"Leven en laten leven. *Live and let die!*"

De verzameling schedels is binnenkort te zien in de vitrine van het Warm Welkom!

DE VERZAMELING VAN (2)

NEL WOUDSMA EN JOKE VAN DULM

De komende maanden zullen er ook nog twee andere bijzondere verzamelingen in de vitrine in het Warm Welkom te zien zijn. De eerste verzameling van Nel Woudsma past helemaal in de decembermaand en natuurlijk bij het komende Kerstfeest. De kerst-engelen verkondigden de geboorte van Jezus aan de herders in het nachtelijke veld, en een grote schare engelen nabij Bethlehem bejubelde de komst van Jezus met hoorngeschal en gezang.

De tweede verzameling van Joke van Dulm bestaat uit unieke kunstwerkjes, die gemaakt zijn door Loes Timmerman. Ze heeft een prachtig talent om dit te kunnen tekenen en schilderen. Het is fijn dat we deze nu als verzameling aan u kunnen tonen!

Engelen met een kaarsenbakje

Een beschermengel, engelbewaarder, schutsengel, wachtengel of bewaarengel is een engel die het beschermen en begeleiden van een bepaalde persoon, van groepen of naties als taak heeft.

Ook in het oude Egypte kwamen al afbeeldingen van mythische wezens voor. Zij droegen vleugels als teken van hun bovennatuurlijke macht. In die tijd werden vogels nog vaak als verbinding tussen hemel en aarde beschouwd,

vandaar het gebruik van vleugels. Ook in het Oude Testament van de Bijbel lees je over engelen.

Jaren geleden kreeg Nel Woudsma van iemand een engeltje met kaarsje. Zoals dat vaak gaat, wanneer je er dan op gaat letten, zie je steeds meer engeltjes met kaarsjes, bijvoorbeeld rommelmarkten en in kringloopwinkels. Het moesten wel engeltjes zijn met een kaarsenhouder voor zich. Dat is toch nog een aardige zoektocht geworden en nog steeds speurt zij ernaar.

Zo is haar verzameling ontstaan. Als mensen ervan horen krijgt ze er ook nog wel eens een.

De zilver- en goudkleurige metalen engelen komen uit Mexico, de engelen van aardewerk met brede rokken aan de onderkant uit Italië, van Rosenthal porselein en Goebel. Het valt op dat de meeste van dit soort engelen de ogen dicht heeft. Hier zal wel een reden voor zijn maar die heeft Nel nog niet gevonden.

Unieke schilderwerkjes

Vorig jaar mocht Joke van Dulm haar verzameling kikkers laten zien in de vitrine van het Warm Welkom.

“Maar,” zei ze tegen mij, “ik heb nog wel iets wat in de vitrine zou kunnen.”

Haar nicht Loes Timmerman heeft haar jaren kaarten gestuurd met een eigen schilderwerkje. Te mooi om weg te doen, vond Joke.

Ze werden netjes in een doosje gedaan, maar nu worden ze getoond in de vitrine van het Warm Welkom.

Joke vroeg Loes Timmerman te helpen de werkjes op een mooie manier te presenteren.

Zo kan ze haar werk bij een breder publiek onder de aandacht brengen.

Dit is maar één van de vele mooie werkjes die zij heeft geschilderd.

Komt u ook kijken?

UIT HET ARCHIEF

BRONZEN PLAQUETTE VAN EMMA

Aan de Oranjestraat, tegenover de postvakken hangt een plaquette met een portret 'en profil' (van de zijkant) van koningin-moeder Emma, de stichtster van Oranje Nassau's Oord (ONO), het eerste sanatorium van Nederland. Emma gebruikte het gebouw eerst als residentie, maar in 1898 besloot zij dat ONO een sanatorium moest worden waar mensen met tuberculose (TBC) konden herstellen.

Prinses Sophie, de zus van Emma, was immers in 1869 aan TBC overleden op 15-jarige leeftijd.

De bronzen plaquette is gemonteerd in een witmarmere lijst waarop een inscriptie in gouden letters is aangebracht.

Patiënten met tuberculose werden toen nog 'longlijders' genoemd.

Het kunstwerk is ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het sanatorium aan ONO geschonken door de Raad van Commissarissen, de geneesheer-directeur en de rentmeester van de Stichting Oranje Nassau's Oord. Het is geheel belangeloos gemaakt door de Wageningse beeldhouwer August Falise. Zijn signatuur staat in de rechterbenedenhoek van de bronzen plaquette.

Falise is in binnen- en buitenland beroemd om zijn beeldhouwwerken. Een ander bekend beeld van hem in onze omgeving is het Heilig Hartbeeld in Oosterbeek (zie hieronder). In dit beeld zijn nog twee kogelgaten uit de Tweede Wereldoorlog te zien.

Falise is in binnen- en buitenland beroemd om zijn beeldhouwwerken. Een ander bekend beeld van hem in onze omgeving is het Heilig Hartbeeld in Oosterbeek (zie hieronder). In dit beeld zijn nog twee kogelgaten uit de Tweede Wereldoorlog te zien.

Kees Gast en Edwin Hallers

Binnen het Historisch archief zijn wij op zoek naar vrijwilligers. Ben je geïnteresseerd in geschiedenis, wil je je verdiepen in het rijke verleden van ONO en ben je redelijk handig op de computer? Neem dan vrijblijvend contact op met de vrijwilligerscoördinator, Leontine van Eck, via e-mail leontine.vaneck@zinzia.nl

VAN HET HISTORISCH ARCHIEF

Het Historisch archief van Oranje Nassau's Oord bestaat uit het papieren geheugen en de historische voorwerpen van het landgoed en het huis Oranje Nassau's Oord. Het wordt beheerd door een groep vrijwilligers die deze bijzondere verzamelingen voor het publiek toegankelijk maken.

Onlangs heeft het Historisch archief helaas afscheid moeten nemen van twee gewaardeerde vrijwilligers; Kees Gast en Ed Janssen.

Kees Gast

In zijn werkzame leven was Kees stadsarchivaris van Wageningen en na zijn pensionering in 2004 werd hij gevraagd om het archief te inventariseren over de periode dat ONO een sanatorium was voor TBC (tuberculose)-patiënten. Dit heeft geresulteerd in een prachtig naslagwerk waarin allerlei voorwerpen, rapporten, foto's en tekeningen uit die periode overzichtelijk weergegeven zijn.

Daarnaast heeft Kees bijdragen geleverd aan boeken en een televisiereportage over ONO en gaf hij rondleidingen door het gebouw en over het landgoed. Tenslotte schreef Kees in elke Emma een artikel over een historisch onderwerp uit het archief van ONO.

Ed Janssen

Helaas is onze vrijwilliger Ed op zondag 22 oktober plotseling overleden. Ed is in 2009 begonnen in het Historisch archief van ONO, maar hij kwam al sinds 1975 bij ONO en kende hier veel mensen. Hij hield zich bij ons vooral bezig met het digitaliseren van de vele foto's, kaarten en tekeningen. Ed was een man van de techniek, hij had veel belangstelling voor de oude installaties en gebouwen van ONO en de bouwtekeningen daarvan. Ook hield hij zich bezig met het plaatsen en ophangen van historische voorwerpen en schilderijen en het geven van rondleidingen door het gebouw en over het landgoed.

Wij zullen Ed en Kees erg missen, zij hebben veel betekend voor ons!

TEGELTJESWIJSHEDEN

**Als je denkt dat
alles tegenzit,
denk dan opnieuw.**

**Blijf altijd
geloven dat er
iets prachtigs
kan gebeuren.**

**Wie zijn eigen
weg gaat,
kan door
niemand
worden
ingehaald.**

**Je kunt beter
niets doen, dan
druk zijn met
niets.**

INTERVIEW

JANNIE VIS-VAN DE BEEK, WOONZORGBEGELEIDER

“Ik ben Jannie Vis, 62 jaar oud, in december 41 jaar getrouwd met Arie. We kennen elkaar al 46 jaar. We wonen in Veenendaal met onze lieve Berner sennenhond Sunny-Boy van bijna 7,5 jaar oud. Ik hou van lezen, puzzelen, wandelen met Sunny, vakantie in Zuid-Limburg, uit eten gaan, koken en van winkelen in Duitsland. Ik werk als woonzorgbegeleider bij Keijenberg en De Looyen en bij Laankamp en Grunsfoort.

“Ik heb in mijn werkende leven al verschillende beroepen uitgevoerd. Ik ben begonnen als kapster in een kapsalon en één dag in de week voor de bewoners in zorgcentrum De Meent in Veenendaal. Dat kwam later goed uit in de coronaperiode, toen ik op de woningen werkte bij Zinzia! Na twee jaar ben ik gaan werken bij een groothandel voor levensmiddelen in Veenendaal. Eerst op de verkoopafdeling en daarna als telefoniste en receptioniste. Op die plek heb ik 26 jaar gewerkt. Maar toen kwam er een reorganisatie. Mijn functie kwam te vervallen, maar de directeur bood mij een baan aan in de bedrijfskantine en als gastvrouw bij vergaderingen. Het was even slikken, maar ik dacht, dan heb ik in ieder geval werk. Ik heb dat vijf jaar gedaan en werkte ook op zaterdagen en ik deed avonddiensten. Toen sloot de zaak en Jumbo nam het over. Na 31 jaar daar gewerkt te hebben, stond ik op straat. Dat voelde als een rouwproces, Het was alsof ik familie kwijt was geraakt.”

“In die tijd was er veel werkloosheid, iedereen was aan het solliciteren. Ik heb toen ook bij Oranje Nassau's Oord (ONO) gesolliciteerd als woonzorgbegeleider, maar ze hadden net iemand aangenomen, maar mijn brief werd bewaard. Ik ben bij Opella gaan werken en bij een particuliere Hogeschool voor modemanagement in Doorn, waar ik de catering verzorgde voor leraren en studenten.

Het was leuk werk, maar ze konden mij geen vaste baan aanbieden.”

“Ik bleef zoeken en was inmiddels 50 jaar. Toen kwam er in april 2012 een mail van Zinzia voor een sollicitatiegesprek voor woonzorgbegeleider. Ik werd aangenomen. Wat was ik blij! Op 14 mei 2012 kon ik beginnen bij ONO. In mei volgend jaar ben ik hier dus al weer 12 jaar.

In de oudbouw, op het Emmaplein, was het heel gezellig om te werken. Er was veel muziek en je kon alle bewoners er gemakkelijk bij betrekken. Iedereen kreeg een lekker kopje koffie en de zorgmedewerkers en vrijwilligers hielpen elkaar. Er was één keuken en één woonkamer voor 18 bewoners, heel overzichtelijk. Toen de nieuwbouw in 2020 klaar was, was het in het begin heel erg wennen. Ik miste de bewoners waar ik acht jaar voor had gezorgd. Nu stond ik opeens met vreemde bewoners en mij onbekend personeel. Ik moest alles weer opbouwen en ik miste mijn oud-bewoners en oud-collega's heel erg. Dus als ik een vrije dag had, ging ik bij Domeinbosch werken, om ze allemaal weer even te zien. Het was jammer dat het in het begin zo moeilijk was, vooral ook in de corona tijd. Gelukkig kon ik toen als kapster veel betekenen in de woningen. Nu heb ik mijn draai gevonden in het team en werk nog steeds met veel plezier. Alleen op het Emmaplein zag je al je collega's, nu zie je ze toevallig op de parkeerplaats, of bij het naar huis gaan in het Warm Welkom.”

“In de nieuwbouw was het erg wennen. We hebben nu twee woningen voor 18 bewoners. Dus twee keukens en twee woonkamers en alles dubbel om bij te houden. Voor twee woningen bestellingen doen voor de boodschappen, twee keer maaltijden bestellen, in twee keukens uitpakken en opruimen, twee keukens en twee woonkamers schoonhouden.”

“Het is jammer, dat de zorg zo onderschat wordt. Een paar extra handen zijn altijd welkom, want ik vind het nog steeds erg jammer dat we de bewoners onvoldoende aandacht kunnen geven die ze verdienen. Voor hen doe je het uiteindelijk, maar er

moet zo veel gebeuren in korte tijd, dat er gewoon geen ruimte is voor wat extra aandacht en zorg.

Vroeger begonnen de avonddiensten om drie uur 's middags, zodat je met de bewoners een eindje kon wandelen. Vooral voor de bewoners die weinig of geen bezoek kregen, was dat heel fijn. De avonddiensten werden steeds korter, de zorg kost veel geld, dus moesten we uren inleveren. Nu starten we pas om half vijf, dat vind ik erg jammer. Zelf kom ik altijd al om vier uur, zodat ik rustig de boodschappen kan bestellen.

Het is wel fijn dat we nu eerder starten in de ochtend, om half 8 of kwart voor 8. Veel bewoners willen vroeg ontbijten en dan kun je rustig de tafels dekken en alles klaarzetten.”

“Momenteel zijn er veel klachten over hoe het eten bereid wordt. En over de service van de nieuwe cateraar. Die klachten zijn terecht. Wij hebben er zorgen over en we hebben veel meer werk om alles te controleren, bijvoorbeeld bij de boodschappen. Er zou ook meer keuze moeten zijn in groentes. Nu bak ik heel vaak eitjes en omeletjes, of pannenkoeken. Dat vinden alle bewoners heerlijk. Vroeger maakte ik ook wel eens vegetarische maaltijden klaar voor een van de bewoners, maar dat mag niet meer, want het werd te duur.

“Ik ben inmiddels ook werkzaam op de koppelwoningen. Persoonlijk vind ik het afwisselend en even wat anders. Zo blijf je alert en je leert andere bewoners en personeel kennen. Maar ik begrijp ook, dat dat niet voor iedereen zo werkt. Een tijdje terugkwam er nog kantoorpersoneel of andere medewerkers even een handje helpen, dat was fantastisch! Maar dat gebeurt helaas niet meer.

Ik vind het werk nog steeds heel erg leuk, ik heb er passie voor. Als ik van vakantie terugkom en ze laten blijken dat ze mij gemist hebben, dan doet mij dat goed! ”

‘Ik wens iedereen nog veel werkplezier toe! Hele fijne feestdagen en een prettige jaarwisseling!’”

KERSTSTAL

Vorig jaar schonk de Arnhemse Elly Alffenaar haar bijzondere zelfgemaakte kerststal aan de bewoners van Oranje Nassau's Oord.

Zinzia, de organisatie achter Oranje Nassau's, is dankbaar voor het kerstgeschenk en zette de kerststal vorig jaar op een mooie plek in het Warm Welkom.

Ook dit jaar zal de kerststal weer worden neergezet.

Met het schenken van haar bijzondere zelfgemaakte kerststal aan de bewoners van Oranje Nassau's Oord maakte Elly met haar kerstgedachte andere mensen gelukkig. Ze genoot zelf jarenlang van het prachtige bouwwerk met poppen, die zijn gemaakt van papier-maché.

Na het overlijden van haar zwager, die de laatste jaren werd verpleegd in Oranje Nassau's Oord, besloot ze afstand te doen van de kerststal.

Uit het bericht in de weekkrant Wageningen Stad van 21 december 2022:

“Met mijn schoonzus en vriendin vormden we een knutselclubje, vertelt Elly. We maakten van alles. Twintig jaar geleden kwamen we op het idee om een kerststal te maken. We zochten stoffen uit voor de kleding, de poppen werden gemaakt van papier-maché. Mijn broer en schoonzus bouwden de stal. Een jaar lang werkten we elke woensdagmiddag aan de poppen en zelfs enkele schapen. De kerststal, waar we trots op zijn, stond elk jaar bij ons thuis. Alffenaar bedacht altijd zelf de indeling van de kribbe en zette de poppen van ongeveer 25 cm hoog altijd op de door haar gewenste plek. Maar het kleurrijke decor werd te groot en te omvangrijk. De kinderen en kleinkinderen speelden er nog lang mee, maar vervolgens werd er niet meer naar omgekeken. Daarom heb ik het geschonken aan ONO”.

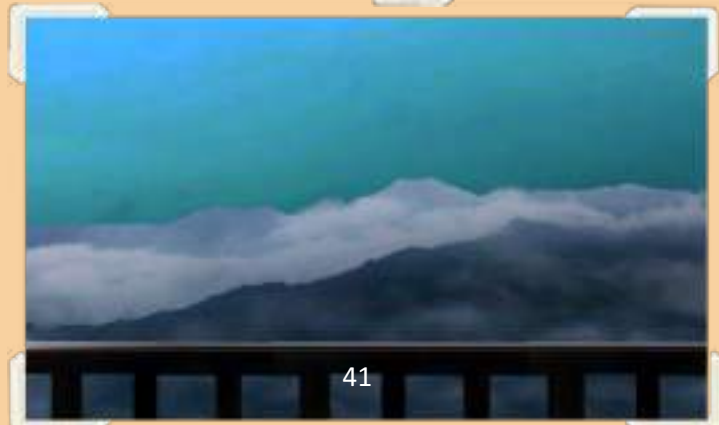
UIT HET FOTOALBUM VAN COFRE

"Elke dag maak ik foto's. Gewoon uit de losse pols. Ik kijk en leg beelden vast. Zo ontstaat een bonte verzameling snapshots, die ik thuis, misschien wel net als sommige landschapsschilders van weleer, uitwerk tot wat ik 'verbeeldingen' noem. Niet met het penseel op het doek, maar met een mix van allerlei software op het scherm. Hier is een selectie uit zijn 'landschappen'."

ACTIVITEITENKALENDER

Maandag	Zangkoor Koraal	15.00 – 16.00 u. in het Warm Welkom.
Dinsdag	Creatief bezig zijn	10.00 – 12.00 u. Oranjestraat 1 (op uitnodiging).
	Bibliotheek	10.00 – 12.00 u. in het Warm Welkom.
	Gesprekskring	10.30 – 12.00 u. Roulerend, elke week een andere woning.
	Mannengroep	15.00 – 16.00 u. In de Oranjestraat (op uitnodiging).
Woensdag	Zijde schilderen	10.00 – 12.00 u. Oranjestraat 1 (op uitnodiging).
	Bingo	Eerste woensdag van de maand. 18.30 – 21.00 u. in het Warm Welkom.
Vrijdag	Matinee. (artiest, band, koor of een concert op scherm)	15.00 – 16.00 u. In het Warm Welkom.
Zondag	Kerkdienst	10.30-12.00 u. In de Kapel.
Maandag t/m vrijdag	Beweeg je fit, begeleid door deskundigen	Alle woningen, in de ochtend of de middag.
En verder:		
15 december	Kerstoptreden koor	Warm Welkom
22 december	Kerstbijeenkomst, door Gerard van Ommeren, geestelijk verzorger	Warm Welkom

ALGEMENE INFORMATIE

De cliëntenraad, daarmee de Emma, is onafhankelijk. Ze geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de directie en komt op voor de belangen van de bewoners en hun betrokkenen.

Redactie

Kees van der Meiden
Marian van Swinderen

Met bijdragen van:

Wim van Vuure
Gerrit Welink
Edwin Hallers
Klinker
Kees Gast
Lisa Pijlman
Jurriën Boers

Foto's en illustraties:

Cofre
Marian van Swinderen
Elsbeth-71
Kees Gast
Edwin Hallers

Contact:

info@keesvandermeiden.nl
Tel.0653324387
marianne.vanswinderen@gmail.com
Tel. 06-15659637
U kunt eventueel een van de medewerkers van de afdeling vragen ons namens u te mailen.

Oplossing puzzel Emma 9:

zinzia

ZORGGROEP